واقع ست و آن این آیه ست ان الله یدخل الذین
امنوا وعملوا الصالحات جنات تجری من
تحتها الانهار والذین کفروا یتمتعون اه یعنی
بدرستیکه الله تعالی داخل خواهد کرد کسانیرا که ایمان آوردند
وعمل صالح کردند در جنانیکه جاری ست زیر آن انهار وآنها
که کفر کردند تمتع کنند و بخورند همچو چارپایه پس اگر مراد تمتع دنیائی
باشد مقابله قوت می شود و نیز تشبیه تمتع دنیاوی کافران
کافران بخوردن انعام راست نمی شود زیرا که دنیا جنت
کافرست و کافران در دنیا متلذذ و بمزه های اطعمه بوجه
کمال اند و نیست خوردن انها مثل خوردن چارپایه بی امتیاز
مزه پس چگونه خوردن کافران مثل خوردن انعام باشد
اگر گویند که کافران می خورند و شکر نمی کنند گفتند این شان
انسان ناطق نیست گفته اید برین تقدیر هم تمثیل درست

نمی افتد

نمی افتد برای انکه انعام می خورند و شکر میکنند و بالجمله
در تشبیه تمتع کافر در دنیا با اکل انعام وجهش ظاهر نمی شود
مگر بتکلیف و اما تمتع اخروی که با آن شیخ قدس سره رفته اند
وجه شبهه وی با اکل انعام ظاهر ست والله اعلم بالصواب
و نیز باید دانست که حاصل قول شیخ اکبر قدس سره آن است
که جزای نفاق و تعطیل و شرک و تکبر علی الله آن ست که از نعیم جنت
همیشه ممنوع مانند بجهة آنکه طبایع انها خلاف طبیعت انسانیت
گردد بوجهیکه متالم نشوند بلذائذ جنت و معذب در نار باشند
تا مدت مقدره چون مدت مقدره تمام شود جزای آن بر کمال
حاصل شد والله تعالی عذاب نمیکند بی آنکه جزای عمل باشد
پس بعد این زمان مقدر مشمول رحمت شوند و نیست این قول
قول بانکه شرک و نفاق مغفور رود و این خفی نیست بر صاحب لب
پس رد بعض متعصبان باین وجه که قول شیخ قدس سره